Dosarul nr.4r-326/24
4-23122292-02-4r-26012024

D E C I Z I E

18 iulie 2025 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru,
în componența:
Președintele completului, judecător Spoială Alexandru
judecători Beșelea Eugeniu
Chiroșca Igor

a judecat în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de agentul constatator împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-5410/2023 din 21 decembrie 2023.

Procedura de înștiințare fiind îndeplinită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

1. Ion Staratan a depus în instanță contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria MAI 05 930981 și a deciziei agentului constatator din 11.08.2023, prin care a solicitat admiterea acesteia, declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare, cu încetarea cauzei contravenționale pornită în baza art.232 alin.(1) Codul contravențional al Republicii Moldova, pe motivul lipsei faptului contravenției în acțiunile sale

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-5410/2023 din 21 decembrie 2023, a fost hotărât: 1) Admiterea contestației depusă de Ion Stratan împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria MAI 05 930981 și a deciziei agentului constatator din 11 august 2023. 2) Anularea procesului-verbal cu privire la contravenție Seria MAI 05 930981 și a deciziei agentului constatator din 11 august 2023, cu încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Ion Stratan în baza art.232 alin.(1) Codul contravențional pe motivul inexistenței faptului contravenției.

3. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator a depus recurs prin care solicită casarea integrală a Hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 21 decembrie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri de recunoaștere a lui

Stratan Ion vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art.232 alin.(1) al Codului contravenţional.

4. În motivarea recursului menționează că cu conținutul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 decembrie 2023, în raport cu circumstanțele cauzei şi materialele cauzei o consideră ca fiind una ilegală şi nemotivată. Potrivit art.465 alin.(1) Codul contravențional al RM, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs. Conform art.466 lit. d) Codul contravențional al RM, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare. Aliniatul (1) al art.468 Codul contravențional al RM, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțări hotărârii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1). În concordanță cu prevederile art.473 alin.(1) pct.(2), Codul contravențional, după examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea atacată, parţial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluții lit.b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri. Totodată, partea recurentă menționează faptul că motivarea soluției adoptate prin hotărârea recurată este expus neclar. Contravenientul nu a comunicat şi nici nu a prezentat careva probe prin care să se adeverească ce este specificat în decizia judecății. Competența agentului constatator este prevăzută la art.399 Codul contravențional al RM şi anume: - cauza contravențională se soluționează de agentul constatator în a cărui rază teritorială a fost săvârșită contravenția. Acesta poate aplica sancțiunile prevăzute în partea specială a cărții a doua în limitele competenței şi numai în exercițiul funcțiunii, la fel, agentul constatator poate constata contravenții ale căror constatare, soluționare şi sancționare sunt atribuite competenței unor alte organe. în astfel de cazuri, agentul va remite organelor respective procesele-verbale de constatare a contravențiilor. Potrivit prevederilor art.400 alin.(1) Codul contravențional, contravențiile prevăzute la art. 47, art. 481 alin. (5), art. 49,50,52,54 69-71,73, art. 77 alin. (8), art. 772,78, art. 79 alin. (1), (2), (4), art. 801,85-87, 89-91, art. 911 alin. (i3)-(i8) şi (20), art. 96, 99-104,105-107, art. 115 alin. (3), art. 157 alin. (4), (6)-(io), art. 158 alin. (1) şi (2), art. 176,1801 art. 197 alin. (1)- (4), (9), (ii)—(13), (15), (16), (22), art. 201-203, 205, 209, 220, 221, 222-226, 228-243, 245, art. 263 alin. (1), (4)—(8), art. 2631,265,267,272, art. 274 alin. (1) şi (5), art. 277 alin. (1), (4), (5), (7) şi (9), art. 282,283, art. 286 alin. (3), art. 2873,2891,321,325,326 alin. (2)-(6),

331,332, 3321,338-341, 346, art. 349 alin. (1), art. 350, 3502,354-357, 359-362, art. 364 alin. (1)- (51), (9) şi art. 365, 3653 se constată şi se examinează de către poliție. Cu referire la fapta contravențională incriminată lui instanța de judecată urma să constate următoarele: Potrivit prevederilor art.8 alin.(1), (2) din Codul Contravențional, persoana este supusă răspunderii contravenționale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție. Este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională. Conform prevederilor art.14 alin.(1) - (3) din Codul contravențional, contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârşit-o își dădea seama de caracterul prejudiciatul al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă. În conformitate cu prevederile art.425 alin.(2) al Codului Contravențional, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico - ştiinţifice şi medico - legale, raportul de expertiză. Prin urmare, autorul recursului notează că instanța de judecată eronat a reținut că, la caz nu există probe ce ar dovedi vinovăția lui Stratan Ion în comiterea contravenției incriminate. Prin urmare, agentul constatator a prezentat proba pertinentă, concludentă și utilă în susținerea învinuirii aduse. Respectiv, instanța de judecată urma a reține că, agentul constatator David Mihail a stabilit vinovăția învinuitului așa cum a prezentat probele în acest sens. În conformitate cu prevederile art.461 Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau art.445 alin.(1), instanța de judecată încetează procesul contravențional. În altă ordine de idei, formulările din conținutul hotărârii ( ) trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiţionalitate), oficialitate şi pertinență, să coincidă cu probele administrate şi

admise de către instanță şi să fie clare, complete şi expuse într-o consecutivitate logică. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere. În această ordine de idei, se invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanța, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea şi redactarea sentințelor şi hotărârilor în diferite state *(Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61*). Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60*). La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (împotriva Finlande). Dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă susținerile părților sunt examinate de către instanța, aceasta având obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor si elementelor de proba sau cel puțin de a le aprecia (*hotărârea CEDO Achina versus Romania şi Gheorghe versus România*). Singura garanție ca instanța a analizat susținerile părților, argumentele şi probele administrate o reprezintă motivarea hotărârii judecătorești. Hotărârea prin care instanța soluționează fondul cauzei trebuie să conţină o parte introductivă, o expunere/considerentele şi dispozitivul. Motivare a unei hotărâri trebuie înțeleasă ca un silogism logic, de natură a explica inteligibil hotărârea luată, fapt ce presupune, o expunere a argumentelor fundamentale, care, prin conținutul lor sunt susceptibile să influențeze soluția. Motivarea unei hotărâri (sentințe) trebuie să fie clară şi precisă, să se refere la persoana celui vizat, probele administrate în cauză şi să fie în concordanță cu acestea, să răspundă în fapt şi în drept la toate aspectele incidente în cauză, să conducă în mod logic şi convingător la soluția din dispozitiv. Hotărârea instanței trebuie să cuprindă, ca o garanție a caracterului echitabil al

procedurii judiciare şi al respectării dreptului la apărare al părților, motivele de fapt şi de drept care au format convingerea instanței, precum şi cele pentru care s-au înlăturat cererile/apărările părților. Considerentele hotărârii, reprezentând explicitarea soluției din dispozitiv, sprijinul necesar al acestuia, fac corp comun cu dispozitivul şi intră deopotrivă în autoritate de lucru judecat, raportat la părțile din dosar şi obiectul cauzei. Obligativitatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil, exigență a art. 6 alin. (1) CEDO.

5. Potrivit prevederilor art.464[2] Codul contravențional, *cauza contravențională în procedură scrisă se examinează de instanța de judecată în lipsa părților şi fără dezbateri orale. În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenționale în instanța de judecată, judecătorul transmite făptuitorului şi victimei o copie a procesului-verbal cu privire la contravenție, a probelor şi a înscrisurilor din dosarul cauzei contravenționale, precum şi solicită părților de a se expune asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenționale, stabilind un termen de 10 zile. In cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), părțile nu s-au expus asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenționale, instanța de judecată va pronunța o încheiere motivată cu privire la examinarea cauzei contravenționale în procedură scrisă. In cazul în care părțile, în termenul prevăzut la alin. (2), refuză aplicarea procedurii scrise şi solicită examinarea cauzei contravenționale în ședință publică, instanța de judecată poate dispune citarea părților dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cauza contravențională în ședință publică, iar examinarea cauzei contravenționale se va desfăşura în conformitate cu prevederile capitolului VII din cartea a doua a prezentului cod. Instanța de judecată poate să respingă prin încheiere motivată refuzul aplicării procedurii scrise şi solicitarea examinării cauzei contravenționale în ședință publică în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. încheierea de respingere se contestă odată cu fondul. Dacă din materialele cauzei rezultă că cauza contravențională nu poate fi examinată în procedură scrisă, instanța de judecată, prin încheiere motivată, care se contestă odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală.*

6. Conform art.464[3] Codul contravențional, *soluționarea cauzei contravenționale în procedură scrisă se desfăşoară în termenul şi în condițiile prevăzute la art.454. Hotărârea judecătorească în procedură scrisă se emite în condițiile art.462. Hotărârea judecătorească emisă se publică pe pagina web a instanței judecătoreşti şi se comunică părților cauzei contravenționale, inclusiv prin intermediul Programului*

integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească examinată în procedură scrisă se contestă cu recurs care se examinează în condiţiile prezentului cod. Instanța de recurs examinează recursul în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile prezentului articol fiind aplicabile corespunzător. Astfel, dreptul la un proces echitabil este asigurat şi în procedura scrisă şi alte circumstanțe excepționale nu sânt prezente. Agentul constatator și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională a fost examinată în lipsa părților, în procedură scrisă.

7. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal constată, că recursul urmează a fi respins ca fiind tardiv, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

8. Conform art.473 alin.(1) lit. a) Codul contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul şi menține hotărârea atacată dacă recursul este tardiv.

9. Conform art.468 alin.(1)-(2) Codul contravențional, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art.463 alin.(1). Recursul se depune în instanța de judecată a cărei hotărâre este atacată. Persoana deținută poate depune recurs şi la administrația locului de deținere, care este obligată să-l expedieze imediat instanței de judecată a cărei hotărâre este atacată.

10. Astfel, potrivit materialelor cauzei se constată că hotărârea în cauză a fost pronunțată la data de 21 decembrie 2023, iar hotărârea motivată a fost expediată participanților la proces prin intermediul poștei electronice la data de 28 decembrie 2023 (f.d.26). Totodată se atestă că recursul este înregistrat în cadrul Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani la data de 17 ianuarie 2024 (f.d.27), în aceste circumstanțe se constată că recursul a fost înaintat peste termenul legal.

11. În asemenea circumstanțe, se reține omiterea termenului prevăzut pentru declararea recursului, nefiind invocate argumente în vederea omiterii termenului de 15 zile. Mai mult ca atât, recurentul nu a invocat careva motive întemeiate pentru care a

omis termenul de atac a hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-5410/2023 din 21 decembrie 2023.

12. Reieșind din cele expuse mai sus, se conchide că recursul nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv și că motive ce a determinat omiterea termenului de atac recurentul nu a invocat, astfel că repunerea recursului în termen, din oficiu de către instanța de recurs, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CtEDO (*Ghirea versus Republica Moldova*) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului – dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare.

13. În astfel de circumstanțe, instanța de recurs nici nu purcede la examinarea acestuia, deoarece soluția de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt şi de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

14. Din considerentele menționate supra, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca depus peste termen recursul declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-5410/2023 din 21 decembrie 2023.

15. În conformitate cu art.473 alin.(1) pct.1) lit. a), art.474 Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge ca tardiv recursul declarat de agentul constatator și se menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-5410/2023 din 21 decembrie 2023.

Decizia este irevocabilă

Președintele completului,
judecător Spoială Alexandru

judecător Beșelea Eugeniu

judecător Chiroșca Igor